

***Мистецтво – це самовираження себе!
художниця А. І. Анорічева-Єрбюмка***

Вельмишановна Антоніно Іванівно! Перш за все, дозвольте подякувати Вам за приділений час для цього інтерв'ю, досить приємно зустрітися у Вашій майстерні. Наскільки мені відомо, Ви з ранніх років займаєтесь мистецтвом. Як сталося, що своїм фахом Ви обрали саме його?

Мабуть, так повинно було бути. Я народилася в селі Дубовик Мало-Архангельського району Орловської області (Росія) у родині вчителів сільської школи, батько – Анорічев Іван Іванович, вчитель початкових класів, мати – Єгзіна Анастасія Єгорівна була вчителем російської мови та літератури. Мої перші художні справи були пов'язані з літературою, точніше з ілюстраціями до книг, яких було багато у нашій родинній бібліотеці. Мене вже тоді зачарував таємничий поетичний світ літературних персонажів, оповитих фльором давнини, краси і вишуканості. До речі, замальовки-копії з цих ілюстрацій і понині зберігаються у нашому сімейному архіві.

Перші свої рисунки я, тоді учениця 4 класу, надіслала у газету «Піонерська правда» на конкурс «Моя Батьківщина, мій дім». Звідти, з редакції, надіслали перші в моєму житті книги з живопису і рисунку, надали низку корисних рекомендацій. Магічний запах олійної фарби (їх набором за

кращі малюнки мене нагородили у школі), звідтоді зачарували мене на все життя. Вважаю, що моя професія – справжня удача, подарунок долі, Боже благословення, яке тримає мене на світі, зігріваючи і освітлюючи мій життєвий шлях.

А де Ви здобували художню освіту?

З 1969 до 1974 рр. навчалася в Орловському педагогічному інституті на художньо-графічному факультеті. Моїми викладачами були відомі художники, випускники Харківського художнього інституту: Г. В. Дишленко, А. І. Курнаков, В. П. Бесарабов, Гіви Д. Калмахелидзе. Маю цікавий спогад і про це - при першій спробі вступити до інституту я отримала незадовільну оцінку і тому вирішила підтягнути свої вміння та спробувати вступити у наступному році. А цей рік пропрацювала на електроламповому військовому заводі. Вечорами займалася на підготовчих художніх курсах, однак навіть на них були учні, які мали художню освіту, або закінчили художню школу чи перші курси художніх училищ. Однак, не зважаючи на це, я просто продовжувала багато працювати над власною художньою технікою.

Пам'ятаю, як на 3-му курсі у нас був новий викладач, який вирішив поставити в постановку жіночу голову та сказав написати її маслом. В той період я робила акцент здебільшого на рисунок та графіку і трохи побоювалась такої нової роботи. Він, мабуть, відчув це, підійшов до мене і почав мені допомагати, його техніка була досить своєрідною, за допомогою кисті та мастихіну він накладав загальні об'єми і форми, підкреслюючи головні акценти поставленої композиції. Це мене сильно вразило, я просто стояла і спостерігала за ним, відключившись від усього навколо, затримавши подих. Після цього у мене відкрилося «друге» дихання, я почала багато писати. Наш гуртожиток був поряд з інститутом, і прокидаючись о 6 годині ранку, виконавши ранкову пробіжку і поснідавши, я сідала за роботу і працювала до самого вечора. До-речі, саме цей викладач вперше в моєму житті мене відзначив. Пам'ятаю, як написала досить цікаву постановку із жінкою з накладною різнобарвною хусткою. Я майже її закінчила, залишалися останні деталі, коли заходить наш декан Георгій Васильович Дишленко, він як побачив роботи і запитує, хто це писав, а мої одногрупники кажуть – Антоніна. Тоді він бере портрет, йде на кафедру, після чого прийшов і каже мені – ти точно станеш художником. По закінченню інституту я працювала учителем малювання у дитячих художніх школах.

У 1978 – 1984 рр. навчалася в Харківському художньо-промисловому інституті. Тут викладали відомі художники – О. А. Хмельницький, Є. П.

Єгоров, Б. В. Колесник, Б. В. Косарев. Отримавши диплом з відзнакою, мене було направлено художником-монументалістом у Вологодськ до художньо-виробничих майстерень. Саме в цей період почала брати участь у республіканських, обласних художніх виставках. Працювала у техніках вітражу, розпису, гобелену, батику, займалася живописом і графікою.

Як саме у Вас виникла ідея написати портрет Бориса Євгеновича?

Відверто кажучи, написати цей портрет я задумала досить давно, однак у 2009 р., в Києві, Петро Ющенко об'єднав членів Союзу художників України та почав займатися проектом «Видатні Українці в мистецтві». В живопису, скульптурі, графіці та інших техніках було необхідно створити своєрідну базу видатних людей, які були пов'язані з Україною. Часові межі цього проекту було розпочато від років князя Володимира. Одні митці писали Клавдію Шульженко, інші кіноакторів, вчених, медиків, одним словом видатних людей. За два місяці я написала 13 портретів вчених, зокрема А. П. Александрова, Ю. В. Кондратюка, Д. Б. Грінченко, В. К. Ємця та ін.

Як довго Ви працювали над його портретом?

Портрет Бориса Євгеновича я написала за 3 сеанси, у художників це умовні речі (посміхається). Однак тут хочу зауважити, що в день потрібно

працювати 3 – 4 години, потім просто втрачаєш гостроту письма, відчуваєш як фізичну так і натхненну втому.

Чи доводилося щось перероблювати в роботі?

Я переписувала його декілька разів, а точніше сказати його другий план, спершу зобразила там міст, що збудував його батько Євген Оскарович Патон, потім відчуваю, що щось не те, зобразила будівлю з гербу Академії, трохи змінивши відтінок фону. Додала до зображення один із символів Києва – Києво-Печерську Лавру. Однак незмінною залишалася зварювальна дуга.

У якому стилі виконано портрет?

На мою думку, більш у класичному, щось з техніки Валентина Серова, або майстрів 60-х років XX сторіччя з елементами декоративізму.

Антоніно Іванівно, чи допомагав Вам ваш чоловік у написанні портрету?

Мій чоловік, Віктор Данилович Єрьомка, надзвичайна людина. Ми вже багато років разом і я можу впевнено сказати, що це моя підтримка в пізнавальному плані. Коли я розпочинала працювати на роботах за темою «наука», Віктор Данилович часто надавав мені фотографії та консультував

з тих чи інших питань. Віктор Данилович є старшим науковим співробітником, кандидатом фізико-математичних наук, завідувачем лабораторії в інституті радіоелектроніки ім. О.Я. Усикова НАН України. Все своє життя він присвятив улюбленій справі – служінню науці. Він був особисто знайомий з Борисом Євгеновичем і часто розказував мені про нього, особливо згадував моменти, коли Борис Євгенович відвідував їх інститут. Зазначу, коли я працювала над портретом, його спогади та розповіді про спільні моменти роботи доповнювали певні риси вченого на полотні. До речі, за згадками Віктора Даниловича я написала портрет не менш відомого вченого із світовим ім'ям – Президента Академії наук СРСР Анатолія Петровича Александрова.

Як Ви відпочиваєте від роботи, чи маєте якісь захоплення окрім мистецтва?

У мене є чітке правило, якому я служу вже багато років, це залишати всю роботу за порогом своєї квартири, вдома я відпочиваю, і найкращим моїм відпочинком є час, проведений з родиною. Я маю гарного чоловіка, чудових дітей та прекрасних онуків. Такий відпочинок надихає мене до нових творчих звершень, дозволяє оновитися та збагатитися життєвою енергією.

Над якими проектами Ви працюєте в теперішній час?

Я вже багато років викладаю на кафедрі монументального живопису Харківської державної академії дизайну та мистецтв, де роботи досить багато і перш за все – це навчання нашої молоді. Повірте, Павло, молодь нашої країни досить талановита. Нині саме це мої головні творчі проекти. На цей рік запланувала провести 5 - 6 Всеукраїнських виставок, до яких потрібно виконати досить багато робіт з живопису та гобелену. До речі, нещодавно закінчила працювати над гобеленом Г. С. Сковороди до 300-чя від Дня його народження.

Антоніно Іванівно, дозвольте мені подякувати за таку цікаву зустріч, досить приємно завітати до Вашої майстерні, побачити одні з перших Ваших робіт. Щиро дякую Вам за цю зустріч!

Я завжди рада зустрічі з цікавими та ініціативними людьми, приходьте ще.

***За матеріалами Прес-центру
Академії військово-історичних наук і козацтва
Фото Валерія Таємницького***